

Regionalna Izba Obrachunkowa
w GDAŃSKU

Wysłano, dnia 31.10.2022
53058, 53059

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W GDAŃSKU

WK/0804/2/17/K/1/2022

Gdańsk, dnia 28 października 2022 r.

Pan
Witold Cyba
Wójt Gminy Borzytuchom

sprawa: Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w *sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania* (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) w okresie od dnia 23 maja 2022 r. do dnia 9 września 2022 r. kontrolę kompleksową gminy Borzytuchom.

Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 9 września 2022 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Wójtowi.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2018 - 2021 oraz inne okresy w razie potrzeb – zgodnie z postanowieniami art. 5 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Gminy i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Pana jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. zaciągnięcie zobowiązania poprzez podpisanie w dniu 17 grudnia 2021 r. Aneksu nr 1 do umowy nr PS.272.8.2021 z dnia 19 października 2021 r. (dotyczącej wykonania zadania: „Przebudowa drogi gminnej Borzytuchom - Niedarzyno”), zmieniającego termin wykonania zadania z dnia 18 grudnia 2021 r. na dzień 15 maja 2022 r., co spowodowało obciążenie roku 2022 zobowiązaniem w wysokości 299.423,14 zł i w konsekwencji zmianę charakteru zadania na projekt wieloletni, który w dniu podpisania Aneksu nr 1 nie był ujęty w Wykazie przedsięwzięć stanowiącym załącznik do nw. uchwały, czym naruszono obowiązujący w czasie zaciągnięcia zobowiązania § 2 pkt 1 uchwały Nr XV/176/20 Rady Gminy Borzytuchom z dnia 15 grudnia 2020 r. w

sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Borzytuchom na lata 2021 – 2032 (ze zm.) w zw. z postanowieniami Załącznika nr 2 do ww. uchwały: Wykaz przedsięwzięć oraz w zw. z art. 228 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) – str. 94 - 95 protokołu kontroli.

Stosownie do brzmienia art. 228 ust. 1 pkt 1 *ustawy o finansach publicznych* uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć.

Natomiast z art. 226 ust. 4 tej ustawy wynika, że przez ww. przedsięwzięcia należy rozumieć wieloletnie programy, projekty lub zadania, w tym związane z:

- 1) programami finansowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 tej ustawy;
- 2) umowami o partnerstwie publiczno-prywatnym.

Zgodnie z treścią § 2 pkt 1 ww. uchwały Wójt Gminy Borzytuchom był upoważniony do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w prognozie przedsięwzięć. Przyjęty w Załączniku nr 2 do ww. uchwały wykaz przedsięwzięć nie przewidywał realizacji zadania pn.: „Przebudowa drogi gminnej Borzytuchom – Niedarzyno”.

W dniu 19 października 2021 r. gmina zawarła umowę na realizację ww. zadania określając wysokość wynagrodzenia na kwotę 299.423,14 zł brutto. Termin wykonania inwestycji ustalono na 60 dni od dnia zawarcia umowy, tj. do dnia 18 grudnia 2021 r.

Zawarcie w dniu 17 grudnia 2021 r. Aneksu nr 1 do ww. umowy spowodowało przesunięcie wypłaty wynagrodzenia na rok 2022, co doprowadziło do przekroczenia zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań o 299.423,14 zł.

Zwiększenia limitu nakładów finansowych na 2022 r. na przedmiotowe zadanie do wysokości 304.323 zł dokonano uchwałą Nr XXIII/257/21 Rady Gminy Borzytuchom dnia 16 grudnia 2021 r. w *sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Borzytuchom na lata 2022 – 2032*, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

2. Przypadki ewidencji środków trwałych w księgach rachunkowych na koncie 011 – *Środki trwałe* później niż w miesiącu nabycia/przekazania – w 2 przypadkach o łącznej wartości 72.011,62 zł (na 77 operacji poddanych kontroli) opóźnienia wyniosły: 5 i 6 miesięcy, czym naruszono art. 20 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 2 oraz art. 24 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.) w zw. z § 26 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w *sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej* (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 342) – str. 137 protokołu.

W myśl przywołanych przepisów *ustawy o rachunkowości* do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z jego treścią ekonomiczną, a księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

Natomiast zgodnie z treścią § 26 ust. 2 ww. rozporządzenia okresem sprawozdawczym jest miesiąc.

Tego rodzaju nieprawidłowość stwierdzona została również podczas poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez tutejszą Izbę w 2018 r.

3. Przypadki wydawania w 2021 r. zezwoleń na zajęcie pasa drogowego (czynnościami sprawdzającymi objęto wszystkie 17 decyzji wydanych w 2021 r.) na podstawie wniosków dotyczących zajęcia pasa w celu prowadzenia robót, które nie zawierały:
- a) ogólnego planu orientacyjnego w skali 1:10000 lub 1:25000 z zaznaczeniem zajmowanego odcinka pasa drogowego oraz informacji o sposobie zabezpieczenia robót, jeżeli nie jest wymagany projekt organizacji ruchu (w przypadku 15 wniosków),
 - b) oświadczenia o posiadaniu ważnego pozwolenia na budowę obiektu umieszczanego w pasie drogowym lub zgłoszenia budowy (w przypadku 11 wniosków),
- czym naruszono § 1 ust. 5 pkt 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2004 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1264) – str. 51 - 53 protokołu.
- Zgodnie z § 1 ust. 5 ww. rozporządzenia w przypadku zajęcia pasa drogowego w celu prowadzenia robót do wniosku o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego należy dołączyć dodatkowo:
- 1) ogólny plan orientacyjny w skali 1:10000 lub 1:25000 z zaznaczeniem zajmowanego odcinka pasa drogowego oraz informację o sposobie zabezpieczenia robót, jeżeli nie jest wymagany projekt organizacji ruchu,
 - 2) oświadczenie o:
 - a) posiadaniu ważnego pozwolenia na budowę obiektu umieszczanego w pasie drogowym lub
 - b) zgłoszeniu budowy lub prowadzonych robót właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej, lub
 - c) zamiarze budowy przyłączy elektroenergetycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, ciepłych i telekomunikacyjnych, dla których sporządzono plan sytuacyjny na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub mapy jednostkowej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.
4. Niezamieszczenie, we wszystkich protokołach z przeprowadzonych w 2021 r. przetargów na sprzedaż nieruchomości gminnych (kontrolą objęto 9 postępowań przetargowych), informacji o obciążeniach nieruchomości i zobowiązaniach, których przedmiotem jest zbywana nieruchomość, czym naruszono § 10 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2213) – str. 56 - 58 protokołu.
- Zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 3 i 4 ww. rozporządzenia przewodniczący komisji przetargowej sporządza protokół przeprowadzonego przetargu, który powinien zawierać informacje m. in o obciążeniach nieruchomości oraz o zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość.
5. Brak adnotacji o sprawdzeniu pod względem formalno - rachunkowym sprawozdań Rb-27S, Rb-28S, Rb-N, Rb-Z (sporządzonych wg stanu na koniec 2021 r. przez jednostki organizacyjne gminy Borzytuchom) wpływających do Urzędu Gminy (dotyczy wszystkich 10 sprawozdań, które zostały poddane kontroli), czym naruszono § 9 ust. 3 obowiązującego do dnia 21 stycznia 2022 r. rozporządzenia z dnia 9 stycznia 2018 r. Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.) oraz § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.) – str. 33 - 35 protokołu.

Zgodnie z treścią § 9 ust. 3 *rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej* jednostki otrzymujące sprawozdania są obowiązane sprawdzić je pod względem formalno - rachunkowym.

W aktualnym stanie prawnym przedmiotowe zagadnienie jest analogicznie regulowane przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144).

Również w myśl § 10 ust. 6 *rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych* jednostki będące odbiorcami sprawozdań sprawdzają prawidłowość otrzymywanych sprawozdań pod względem formalno - rachunkowym.

6. Brak kontrasygnaty Skarbnika Gminy Borzytuchom lub osoby przez niego upoważnionej na zleceniu z dnia 21 września 2021 r. na przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Przebudowa drogi gminnej Borzytuchom – Niedarzyno” o wartości 3.075 zł, czym naruszono art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) – str. 92 protokołu.

Zgodnie z przywołanym przepisem jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

Podając powyższe do wiadomości Pana Wójta, działając na podstawie art. 9 ust. 2 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

1. zaciąganie zobowiązań na wieloletnie programy, projekty lub zadania wyłącznie w granicach upoważnienia (limitów) określonego aktualnie obowiązującą uchwałą Rady Gminy Borzytuchom w sprawie wieloletniej prognozy finansowej,
2. ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych zgodnie z przepisami *ustawy o rachunkowości* i rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie *rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej*,
3. wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego na podstawie kompletnych wniosków,
4. przestrzeganie przepisów *rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości* przy sprzedaży nieruchomości gminnych,
5. sprawdzanie pod względem formalno - rachunkowym sprawozdań otrzymywanych od jednostek organizacyjnych gminy,
6. kontrasygnowanie umów powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych przez Skarbnika Gminy lub osobę przez niego upoważnioną.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*, kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych*) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń

w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Podpis jest prawidłowy

Dokument podpisany przez Luiza
Budner - Iwanicka RIO w
Gdańsku
Data: 2022.10.26 15:42:52 CEST

Luiza Budner – Iwanicka

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Gdańsku

Do wiadomości:

Pani Beata Kudlik – Przewodnicząca Rady Gminy Borzytuchom.

